

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.4211.2022

Kraków, 3 SIE. 2022

**Pan
Łukasz Gibała
Radny Miasta Krakowa**

Odpowiadając na Pana interpelację w sprawie posiłków wegańskich w samorządowych jednostkach oświatowych, przekazaną przez Pana Rafała Komarewicza, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa 29 lipca 2022 r., uprzejmie informuję.

Ad 1.

Przedstawiając stanowisko na ten temat nie sposób abstrahować od obszernej informacji, którą przekazałem Panu Radnemu 28 października 2019 r. pismem znak: OR-03.0003.1253.2022 w ramach odpowiedzi na złożoną wówczas przez Pana interpelację dotyczącą tej tematyki. W tej kwestii bowiem nic się nie zmieniło, tj. aktualne pozostają obowiązujące w Polsce regulacje prawne określające kompetencje organu prowadzącego i dyrektora dotyczące realizacji tego zagadnienia w przedszkolach czy szkołach. Gmina Miejska Kraków nadal zapewnia odpowiednie środki finansowe w budżetach jednostek, dla których jest organem prowadzącym oraz podejmuje szeroko zakrojone i różnorodne działania mające na celu upowszechnianie edukacji, promocję, profilaktykę w zakresie zdrowego żywienia.

Wśród zadań dyrektora szkoły są i takie, które w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1082z późn. zm.) w art. 68 uzyskują status szczególnych. Do nich należy również opieka i stwarzanie uczniom warunków harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne. Dyrektor szkoły traktujący zdrowie i życie uczniów jako wartość naczelną będzie też przywiązywał właściwą wagę procesowi planowania żywienia w zarządzanej przez siebie jednostce oświatowej. Ten proces planowania, a następnie realizacji również odbywa się zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa dotyczącymi żywienia zbiorowego (ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o bezpieczeństwie żywności i żywienia* – tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 2021 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. *w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach*

systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1154).

Nie można zapominać o możliwości jakie daje - nie tylko w tej kwestii - współpraca dyrektora z rodzicami. Ustawa *Prawo oświatowe* w art. 84 daje radzie rodziców prawo występowania „do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki”. Nie ma zatem żadnych przeszkód, by w ramach tej współpracy nie można było dokonywać satysfakcjonujących uzgodnień dotyczących jadłospisu stołówki, oferty cateringu czy zasobów sklepików szkolnych i automatów.

Ad 2.

Działania mające na celu zwiększenie dostępności wegańskich posiłków w szkołach nie wpisują się w cele szczegółowe ujęte w „Planie adaptacji Miasta Krakowa do zmian klimatu do 2030 roku”, a które to cele dotyczą zwiększenia odporności Miasta na występowanie:

- wyższych temperatur maksymalnych oraz fal upałów, potęgowanych przez zjawisko miejskiej wyspy ciepła;
- fal zimna;
- temperatur przejściowych;
- deszczy nawalnych oraz powodzi nagłych/miejskich;
- powodzi od strony rzek;
- przekroczeń norm stężeń zanieczyszczeń powietrza, w tym epizodów smogowych.

„Plan adaptacji Miasta Krakowa do zmian klimatu do 2030 roku” skupia się przede wszystkim na działaniach pozwalających na zmniejszenie podatności (lub zwiększenie odporności) Miasta na ekstremalne zjawiska klimatyczne oraz zwiększenie potencjału do radzenia sobie ze skutkami tych zjawisk i ich pochodnych, nie rozstrzyga natomiast kwestii dotyczących ograniczenia zmian klimatu poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych pochodzących np. z konsumpcji.

Dokumenty strategiczne UE (w tym Strategia „od pola do stołu”, pakiet „Fit for 55”), których filarem jest Europejski Zielony Ład, wskazują działania, których realizacja ma pomóc w znacznym ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i sprawić, by Europa w 2050 roku była kontynentem neutralnym klimatycznie. Przywołana Strategia „od pola do stołu” skupia się na potrzebie wdrożenia zrównoważonych systemów żywnościowych, tj. systemów, które dostarczają i promują bezpieczną, pożywną i zdrową żywność o niskim wpływie na środowisko i jego bioróżnorodność oraz są akceptowalne społecznie. Wśród priorytetowych obszarów Strategii „od pola do stołu” znalazło się między innymi promowanie zrównoważonej konsumpcji żywności oraz ułatwienie przejścia na zdrową i zrównoważoną dietę, a także ograniczenie strat i marnotrawienia żywności. Dokument ten nie rozstrzyga jednak o zwiększeniu dostępności wegańskich posiłków, choć wskazuje, że przejście na bardziej roślinną dietę z mniejszą ilością mięsa czerwonego i przetworzonego oraz z większą ilością owoców i warzyw ograniczy nie tylko ryzyko chorób zagrażających życiu, ale również wpływ systemu żywnościowego na środowisko.

Gmina Miejska Kraków w ramach całorocznej kampanii informacyjno-edukacyjnej *Kraków w dobrym klimacie*, skierowanej do różnych grup odbiorców, w tym także do dzieci i młodzieży, realizuje szereg działań promujących zdrowy styl życia, obejmujący także dietę bezmięsną z akcentowaniem w przypadku jej stosowania korzyści zarówno dla zdrowia i dobrego samopoczucia, jak i dla środowiska i klimatu.

W serwisie tematycznym Klimat na stronie krakow.pl oraz na profilu FB *krakow.w.dobrym.klimacie* systematycznie publikowane są treści o charakterze edukacyjnym, a także informacje o wydarzeniach lokalnych dedykowanych tej tematyce. Realizowane są takie projekty, jak np. Warsztaty kulinarne Zero Waste, czyli kreatywna kuchnia bez resztek, w trakcie których promowana jest kuchnia oparta na produktach roślinnych. Wszyscy uczestnicy warsztatów otrzymują także e-booka z przydatnymi praktycznymi przepisami diety bezmięsnej.

Na jesień tego roku planowany jest cykl spotkań w krakowskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych poświęconych tematyce zdrowego żywienia, w trakcie których uczestnicy poznają nie tylko zalety diety bezmięsnej i jej korzystnego wpływu na zdrowie i środowisko, ale także w trakcie części warsztatowej nabędą praktycznych umiejętności, np. jak przygotować zdrowe drugie śniadanie.

Powyższe działania Miasta stanowią realizację jednej z rekomendacji Krakowskiego Panelu Klimatycznego: *„opracowanie i wdrożenie kompleksowego programu edukacyjno-informacyjnego w zakresie wyzwań klimatycznych i środowiskowych, skierowanego do mieszkańców i mieszkańek Krakowa. Program powinien uwzględniać potrzeby różnych grup odbiorców (m.in. dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy, właściciele i zarządcy budynków, przedsiębiorcy, inwestorzy) oraz wykorzystywać różnorodne narzędzia edukacji i komunikacji takie jak: cykliczne wydarzenia edukacyjne w dzielnicach, spotkania ze ekspertami, materiały edukacyjne dla nauczycieli i placówek oświatowych; media lokalne, informacje w komunikacji miejskiej, informacje w przestrzeni publicznej, ekrany informacyjne itp.”*

Ad 3.

Żaden przepis prawny, który dotyczy żywienia zbiorowego w jednostkach oświatowych nie zawiera ani zakazu ani nakazu wprowadzania diety wegańskiej do jadłospisów tych jednostek.

Ad 4.

Konsekwencją wynikającą z odpowiedzi na pytanie 3 jest brak przeciwwskazań do wprowadzania posiłków wegańskich w przedszkolach i szkołach, przy jednoczesnym zachowaniu dostępności posiłków zawierających mięso, jaja, mleko i inne produkty odzwierzęce, a zatem zmiany legislacyjne w tym obszarze nie wydają się być uzasadnione.

Przedstawiając powyższe informacje, mam nadzieję, że będą one stosownym uzupełnieniem dostępnego w BIP Miasta Poznania stanowiska Zastępcy Prezydenta Miasta Poznania, wyrażonego w odpowiedzi z 7 czerwca 2022 r. na interpelację Radnej Miasta Poznania Doroty Bonk-Hammermeister w sprawie dostępności wegańskich posiłków w stołówkach i bufetach przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dla których

organem prowadzącym jest Prezydent Miasta Poznania, której treść jest tożsama z treścią interpelacji Pana Radnego.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział Edukacji
3. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
4. Wydział Gospodarki Komunalnej
5. Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Edukacji Klimatycznej
6. Biuletyn Informacji Publicznej
7. Aa